

Oponentní posudek Bakalářské práce:

Karel Hostomský: Transformace automobilového průmyslu v Maďarsku a na Slovensku po roce 1989 s důrazem na změny v regionální nezaměstnanosti

Předkládaná bakalářská práce na 40 stranách diskutuje transformační procesy automobilového průmyslu a jeho vlivu na regionální nezaměstnanost na příkladu dvou států střední Evropy (Maďarska a Slovenska). V práci se nachází 9 obrázků, 9 grafů, a dalších 17 příloh (u některých by zřejmě šlo zvážit zařazení do textu). Autor navíc doplnil i užitečný seznam zkratk, v němž však přinejmenším jedna vypadla (SKNACE??). K jazykové úpravě nemám vážnějších připomínek, naopak musím říci, že se v tomto ohledu jedná spíše o nadstandard (o to cennější, že autor pochází z jazykové odlišného prostředí). Jistou výhradu mám k nejednotnému uvádění „%“ - objevuje se jak v podobě symbolu tak i slovního vyjádření, často kombinováno i v rámci jedné věty, což shledávám přinejmenším nestandardním. Práce s literaturou (celkem 37 knih a článků) je v zásadě na odpovídající úrovni, přičemž mírně vytknout lze absenci přímých citací, či alespoň občasných odkazů na konkrétní stranu článku, či knihy. Z formální oblasti musím jako výraznou deficienci zmínit uvádění zdrojů dat u grafů a tabulek, které jsou opatřeny pouze základním odkazem na (povětšinou) statistické portály. Bohužel ani v literatuře se posléze neobjevují odkazy na konkrétní stránku s daty, což zejména u maďarského statistického úřadu představuje zcela zásadní problém, fakticky znemožňující dohledání informační báze.

Stran vlastního obsahu práce musím říci, že se nemohu považovat za odborníka v ekonomické geografii, nicméně i tak považují výběr tématu za nosný (vzhledem k celospolečenskému významu AP a jeho vlivu na zaměstnanost) a zvolené státy za vhodné komparativy, ačkoliv si myslím, že jejich výběr mohl být více vyargumentován na podkladě teorií atp. Práce se sestává ze tří klíčových částí – (i) Diskuse s literaturou, Metodiky práce, (ii) Historický vývoj AP a (iii) dvou „případových studií a shrnujícího závěru. Základní výzkumné otázky považují za vhodné zvolené a struktura práce s nimi koresponduje. K diskuzi s literaturou bych poznamenal, že místy se stává příliš popisnou (bez širší komparace a vlastní analýzy), přičemž k některým tvrzením (např. o významu automobilového průmyslu str. 12) bych očekával alespoň několik příkladů či čísel dokumentujících tuto skutečnost. Podobně bych očekával alespoň stručné vysvětlení klíčových pojmů jako „globální produkční síť“, joint-ventures apod. (str. 14). Obdobnou chybou v kapitole „3. Metodika práce“ shledávám absenci vysvětlení metodiky „závodové a podnikové“, což by stačilo učinit stručnou (autorem jinak zcela nevyužívanou) poznámkou pod čarou. Tyto nedostatky snižují, zejména pro ne-ekonomického geografa uživatelskou přístupnost práce.

Ke dvěma případovým studiím nemám zásadnějších připomínek. Jedna z drobnějších: graf 1 (str. 22) by více vypovídal v koláčovém provedení. Druhá drobnější PR VW (str. 32) nepatří do BP („Je třeba uvést také velmi vstřícné chování VW k budoucím generacím, což se promítá ve vzdělávacích programech a v úzké spolupráci se středními školami a univerzitami“). Nejsm si jist, zda primárním motivem VW jest společenský altruismus...???. Naopak, pochválit musím množství relevantních informací, které aspirant dokázal shromáždit

a využít pro svou analýzu. Je bohužel poněkud škoda, že svou analytickou část nedokázal přetavit v silný závěr, kterým by výrazněji podtrhl zjištění práce stran lokalizačních strategií firem v AP a dopadů na nezaměstnanost. V závěru do značné míry postrádám explicitní vymezení se vůči jiným srovnatelným pracím, či v „Diskusi s literaturou“ uvedeným teoretickým východiskům. Zahrnutí těchto bodů by jistě zvýraznilo autorův vlastní přínos a podtrhlo jinak kvalitně zpracovanou práci. Zdá se, jako by byl závěr zpracováván již v silném časovém tlaku z blížícího se odevzdání BP.

Celkově však musím zdůraznit, že se jedná o práci, která kvalitou zpracování i obsahem převyšuje běžné práce. Za skutečně významné chyby promítající se v navrhované známce považuji pouze neověřitelné uvádění zdrojů dat u tabulek a grafů (naprosto zásadní!!!) a absenci vysvětlení (nebo i širší diskuze) některých klíčových pojmů a konceptů. Za **potenciálně problémovou** považuji místy až příliš velkou závislost na zdrojích (a v nich obsažených myšlenkách) dua Ženka – Pavlínek (celkem 8 publ.). Na jednu stranu lze samozřejmě toto pochopit, na druhou stranu si lze položit otázku, jaké úrovně by práce dosáhla, pokud by aspirant stál před problémem do té doby u nás téměř neřešeným (např. problematika leteckého, či zbrojního průmyslu v širším regionálním kontextu), což by od autora vyžadovalo větší míru badatelské invence a samostatnosti. Je třeba si uvědomit, že u DP bude po aspirantovi mnohem více žádáno vyrovnání se (i kritické) s teoretickými přístupy a předešlými pracemi, jakož i schopnost odlišit svou práci od jiných tematicky a prostorově blízkých.

Otázky do diskuze:

- 1) Jaký je hlavní přínos práce v porovnání s jinými srovnatelnými studii na toto téma?
- 2) Zajímalo by mne, v čem se aspirant odlišuje od přístupů zejm. prof. Pavlína, z jehož článků mohutně čerpal, existují nějaké zejména teoretické, či konceptuální třecí plochy (ty by totiž posléze bylo možno využít jako odrazový můstek pro další výzkum)?

Celkově doporučuji BP pana Hostomského k obhajobě a před vlastní prezentací práce navrhuji známku velmi dobře.

V Praze, Dne 9.9.2010

Jan Kofroň